

Michael Christiansen
Tårsvej 194
4912 Harpelunde

Kystdirektoratet
J.nr. 20/04713-26
Ref. Lea Bank Stigsen
28-02-2023

Kopi sendt til Mikael Kirkhoff Samsøe, VKST,
repræsentant for ejer

Dispensation til etablering af et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Den 18. november 2020 fremsendte Mikael Kirkhoff Samsøe fra VKST, på vegne af ejer en ansøgning om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 5a, Tårs By, Sandby, Tårsvej 194, 4912 Harpelunde, i Lolland Kommune.

Kystdirektoratet meddelte den 4. marts 2022 afslag til det ansøgte projekt. Afgørelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som traf afgørelse i sagen den 19. december 2022. Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede Kystdirektoratets afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Formålet med etablering af minivådområder er at forbedre vandmiljøet ved at reducere kvælstofudledningen og til dels også udledningen af fosfor fra landbrugsarealer.

Landbrugsstyrelsen kan give tilsagn om tilskud til etablering af konstruerede minivådområder på arealer klassificeret som egnede og potentielt egnede. De egnede arealer fremgår af et minivådområdekort, der gælder for den enkelte ansøgningsperiode.

Den 5. marts 2019 har SEGES oplyst til Kystdirektoratet, at de har identificeret ca. 24.000 potentielle projekter, hvor 685 af placeringerne er beliggende inden for strandbeskyttelses- og klitfredslinjerne (ca. 3 %). Den 24. september 2019 har SEGES endvidere oplyst, at der med det opdaterede potentialekort til ansøgningsrunden i 2020 er øget potentiale både inden for og uden for strandbeskyttelseslinjen.

SEGES har desuden oplyst, at den relative effekt af projekter inden for strandbeskyttelseslinjen er større end gennemsnittet pga. den lave kvælstofretention for kystnære arealer.

Det ansøgte projekt

Der er ansøgt om at etablere et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen på ovennævnte matrikel beliggende ud til Langelangsbælt (se figur 1-2).

Figur 1. Ortofoto 2021. Den røde prik viser området, hvor minivådområdet ønskes etableret. Den orange prikkede markering viser det strandbeskyttede areal. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel.

Figur 2. Kort fra ansøgningen der viser placeringen af minivådområdet. De forskellige farver viser minivådområdets forskellige dybder.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at minivådområdet er ca. 0,33 ha og udformes som et rektangel. Minivådområdets vandspejl vil være beliggende i ca. kote 1,50. Minivådområdet har et drænoiland på 31 ha og en beregnet effekt på 155, 34 kg N/år.

Ifølge ansøgningen vil den bortgravede jord i forbindelse med etableringen af minivådområdet blive placeret i et dige omkring minivådområdet. De lavvandede zoner i minivådområdet etableres med muld således, at der kan indfinde sig en naturlig planteflora.

I forbindelse med minivådområdeprojektet vil den eksisterende drænpumpes udløb ændres fra at udpumpe direkte til kommunevandløb 5 Ravnborg til at lede drænvandet gennem minivådområdet før det udledes til vandløbet.

Ifølge ansøgningen placeres minivådområdet bag et dige på 1,6 m, hvorfor ansøger ikke mener, at minivådområdet vil ændre noget visuelt i området. Dertil fremhæves det i ansøgningen, at minivådområdet er et krav i landbrugspakken samt at der hos naboen er givet tilladelse til et minivådområde.

Ansøgningsmaterialet indeholder en VVM screeningsafgørelse fra Lolland Kommune af den 24. august 2021 vedr. projektet. Lolland Kommune har vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentlig og derfor ikke er VVM-pligtig.

Kystdirektoratet har i forbindelse med sagsbehandlingen varslet afslag til det ansøgte projekt. Kystdirektoratet modtog på denne baggrund uddybende bemærkninger til ansøgningen. I de uddybende bemærkninger til ansøgningen fremgår følgende:

”Minivådområdet skal placeres ved den eksisterende pumpe -da det kun er her, at der er samlet tilstrækkeligt opland -for at kunne komme i betragtning til minivådområdeordningen. En placering udenfor strandbeskyttelseslinjen har ikke de nødvendige 20 ha opland og er derfor ikke en mulighed.

Som beskrevet ligger minivådområdet bag det eksisterende dige og i naturlig forlængelse af en remise på arealet. På de fremsendte kortbilag ses desuden den gravede kanal hvorfra vandet pumpes ud i havet. Det er således vores opfattelse at landskabet allerede i dag er stærkt påvirket -med gravede kanaler, pumper/sluser, diger og plantede træer. Minivådområdet ligger bag diget og vil derfor ikke syne i landskabet -som er helt fladt -det ændres der ikke ved, af at der kommer en sø. Søen er et kæmpe aktiv for biodiversiteten samtidigt med at den renser drænvandet for fosfor og kvælstof.

Et minivådområde er en sø -det eneste tekniske ved denne er den pumpe der i forvejen står i området

Ser man på de fremsendte fotos ses 4 store vindmøller -så at hævde at der ikke er tekniske installationer i nærområdet -det er forkert.

Det giver ikke nogen mening at man fra kystdirektorat -tilgodeser dem der beskæmmer naturen. Ansøger har valgt ikke at lave et pumpehus omkring sin brønd -for at den ikke skal syne i området -nu vil I lave en afgørelse der går ansøger imod fordi han ikke i sin tid valgte at sætte brønden i et pumpehus -det er da helt forkert.

Vi løser en vigtig samfundsmæssig opgave med etableringen af minivådområder -det er ganske svært at finde egnede lokaliteter til disse -så hver eneste gang det lykkes, er det et helt særligt tilfælde!"

Kystdirektoratet har på baggrund af de uddybende bemærkninger vurderet, at de omtalte vindmøller, er vindmøllerne beliggende ca. 1,5-2,3 km mod nordøst.

I ansøgningen henvises der til en naboejendom, hvor klagenævnet har tilladt etablering af et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratet bemærker, at der er dispenseret til etablering af et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen på baggrund af en afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet på matrikel 1a Frederiksdal Hgd., Sandby (j.nr. 19/02820), som er beliggende ca. 2,5 km mod nord for den ansøgte placering.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemvisning af afgørelsen

Det fremgår af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 19. december 2022, at Kystdirektoratets afgørelse hjemvises til fornyet behandling med henblik på Natura 2000-vurderingen.

Habitat-, Fuglebeskyttelses- og VVM-direktivet

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1. Lolland Kommune har den 24. august 2021 truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens² § 21 om, at projektet ikke er omfattet af kravet om

² LBK nr. 1976 af 27/10/2021

miljøvurdering. Lolland Kommune har vurderet, at det ansøgte ikke vil kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet. Kystdirektoratet bemærker, at Lolland Kommune har den fornødne kompetence til at træffe afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21, hvorfor Kystdirektoratet ikke behandler dette i afgørelsen.

I Lolland Kommunes afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 indgår en vurdering af, om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Det nærmeste Natura 2000-områder (nr. 179, Nakskov Fjord og Indrefjord) ligger ca. 900 m mod syd. Natura 2000-området nr. 179 omfatter habitatområde nr. 158 og fuglebeskyttelsesområde nr. 88. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 23.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Lolland Kommune har i forhold til Natura 2000 vurderet, *"at minivådområdet bidrager positivt til at indfri miljømålet for den marine recipient, som har et kvælstofreduktionsbehov i vandområdeplanen. Projektområdet ligger ca. 900 m. nord for Natura 2000-område 179 Nakskov Fjord og Indrefjord, og vurderes på grund af sin karakter og afstand til Natura 2000-området, ikke at bevirke væsentlig påvirkning af naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 179."*

Kystdirektoratet er enig i Lolland Kommunes Natura 2000-vurdering, hvorfor det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Lolland Kommune har ligeledes foretaget en vurdering af påvirkningen af bilag IV-arter i projektområdet. Det fremgår af Lolland Kommunes vurdering, at *"kommunen har kendskab til forekomst af bilag IV-arterne Grønbroget Tudse og Løvfro inden for normale spredningsafstande til projektområdet. Det vurderes, at de kendte paddearter i området samt eventuelle forekomster af ikke registrerede bilag IV-arter (mest sandsynligt Springfrø, Stor Vandsalamander, Spidsnudet Frø og flagermusarter), ikke vil blive negativt påvirket af minivådområdeprojektet. Der er snarere mulighed for at minivådområdet vil bevirke en positiv forøgelse af levesteder for områdets bilag IV-arter. Samlet set vurderes projektet ikke at medføre en væsentlig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder eller særligt beskyttede arter på habitatdirektivets bilag IV."*

Kystdirektoratet er enig i Lolland Kommunes vurdering af påvirkningen af bilag IV-arter. Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Det fremgår af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 19. december 2022 (sagsnr. 22/05593), at nævnet efter en konkret vurdering finder, *"at der med det ansøgte minivådområde er tale om et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation fra forbuddet mod tilstandsændringer inden for strandbeskyttelseslinjen. Der er ved vurderingen lagt vægt på, at området omkring det ansøgte i forvejen indeholder tekniske installationer, herunder en pumpe samt en gravet kanal, og at minivådområdet skal placeres bag et dige. Miljø- og Fødevareklagenævnet finder endvidere, at der i den konkrete sag er tale om et miljøforbedrende tiltag af samfundsmæssig værdi, idet anlægget er med til at reducere kvælstofudledningen fra markerne. Det er desuden indgået i Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at det ansøgte placering er valgt for at imødekomme kravet om 20 ha opland, og at det efter det oplyste ikke er muligt at etablere minivådområdet uden for strandbeskyttelseslinjen."*

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på ovenstående baggrund dispensation til det ansøgte minivådområde.

Med venlig hilsen

Lea Bank Stigsen
+45 20 86 64 02
lbs@kyst.dk

Bilagsliste:

- Bilag 1: Lovgivning
- Bilag 2: Klagevejledning
- Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Lolland Kommune, lolland@lolland.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lolland, lolland@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lolland, lolland@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens³ § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁴ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

⁴ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 179 (Nakskov Fjord og Indrefjord)

2.2 Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 158		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandets sø (3160)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Ege-blandskov (9160)
	Arter:	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 88		
Fugle:	Knopsvane (T)	Sangsvane (T)
	Grågås (T)	Sædgås (T)
	Blisgås (T)	Bramgås (T)
	Taffeland (T)	Troldand (T)
	Havørn (TY)	Rørhøg (Y)
	Blishøne (T)	Klyde (Y)
	Almindelig ryle (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rødrygget tomskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))